

Seat No. : _____

NQ-113
December-2015
B.A., Sem.-I
CC-102 : Sanskrit
(स्वप्नवासवदत्तम्)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

सूचना : (1) प्रश्नपत्रमां आपेक्षो प्रश्न क्रमांक ज उत्तरवलीमां लखवो.

Instructions : Write the same question number in answer book mentioned in the question paper.

(2) नवो प्रश्न नवा पाने शरु करो.

Start new question on new page.

1. (A) नीचेनामांथी गमे ते भे टूंकनोंध लखो : **10**

Write short notes on any **two** of the following :

(1) भासो हासः ।

(2) भासना रामायण पर आधारित नाटको

Plays based on Bhasa's Ramayana

(3) वासवदत्तान्यास प्रसङ्गः ।

(4) ब्रह्मचारी प्रसंगनुं महत्त्व

Importance of Brahmachari Episode

(B) नीचेना श्लोकोनुं भाषांतर करो : (गमे ते अेक) **4**

Translate the following verses. (any **one**)

(1) कस्यार्थः कलशेन, को मृगयते वासो, यथानिश्चितं
दीक्षां पारितवान् किमिच्छति पुनर्देयं गुरोर्यद् भवेत् ।

अस्मानुग्रहमिच्छतीह नृपजा धर्माभिरामप्रिया

यद् यस्यास्ति समीप्सितं वदतु तत् कस्याद्यः किं दीयताम् ॥

(2) खगाः वासोपेताः सलिलमवगाढो मुनिजनः

प्रदीप्तोऽग्निर्भाति प्रविचरति धूमो मुनिवनम् ।

परिभ्रष्टो दूशद् रविरपि च संक्षिप्तकिरणो

रथं व्यावर्त्यासो प्रविशति शनैरस्तशिखरम् ॥

2. (A) टूकनोंध लपो : 8
 Write short notes :
 (1) कौतुकमालागूमफन प्रसङ्गः ।
 (2) पद्मावतीनुं पात्र.
 Character-sketch of Padmavati.
अथवा/OR
 प्रमदवनना द्वि-केन्द्रीय दृश्यनुं नाट्यगत महत्त्व यर्यो.
 Discuss the importance of the twin scenes at Pramadvana in the play.
- (B) नीयेनामांथी गमे ते भे ने ससन्दर्भ समजावो : 6
 Explain the following with reference to context : (any two)
 (1) नहि नहि दर्शनीय एव ।
 (2) भर्तृस्नेहात् सा हि दग्धाप्यदग्धा ।
 (3) आर्ये, आगमप्रधानानि सुलभपर्यवस्थानानि महापुरुषहृदयानि भवन्ति ।
 (4) अधन्यस्य मम कोकिलानामक्षिपरिवर्त इव कुक्षि परिवर्तः संवृतः ।
3. (A) स्वप्नवासवदत्तम् नाटकमां आवता स्वप्नदृश्यनी समीक्षा करो. 10
 Analyze the Dream sequence in the play Swapnavasavduttm.
अथवा/OR
 टूकनोंध लपो :
 Write short notes :
 (1) यौगन्धरायशनुं पात्र
 Character sketch of यौगन्धरायण ।
 (2) घोषवतीवीणा प्रसङ्गः
- (B) नीयेना श्लोकोनुं भाषान्तर करो : (गमे ते अेक) 4
 Translate the following verses : (any one)
 (1) शय्या नावनता तथा स्तृतसमा न व्याकुलप्रच्छदा
 न क्लिष्टं हि शिरोपधानममलं शीर्षाभिघातौषधैः ।
 रोगे दृष्टि विलोभनं जनयितुं शोभा न काचित् कृता
 प्राणी प्राप्य रुजा पुनर्न शयनं शीघ्रं स्वयं मुञ्चति ॥
 (2) अहमवजितः पूर्वं तावत् सुतैः सह लालितो
 दृढमपह्यता कन्या भूयो मया न च रक्षिता ।
 निधनमिति च श्रुत्वा तस्यास्तथैव मयि स्वता
 ननु यदुचितान् वत्सान् प्राप्तुं नृपोऽत्र हि कारणम् ॥

4. संस्कृत नाटकना लक्षणो विगतवार यथो. 14
Discuss in detail the characteristics of Sanskrit Drama.

अथवा/OR

संस्कृत नाटकनी उत्पत्ति अने विकासना तबककानी यथा करो.

Discuss the stage-wise growth and development of Sanskrit Drama.

5. (A) नीचेना प्रश्नोना जवाब टूंकमां आपो : 8
Write answer briefly of the following :

(1) 'स्वप्नवासवदत्तस्य दाहकोऽभून्न पावकः' – समजावो.

'स्वप्नवासवदत्तस्य दाहकोऽभून्न पावकः' – Explain.

(2) भासनी महाभारत पर आधारित कृतिओना नाम लखो.

Write the names of texts based on Bhasa's Mahabharata.

(3) वासवदत्तानी माता, धात्री अने भाईओना नाम लखो.

Write the names of Vasavadutta's Mother, Dhatri and Brothers.

(4) राजा उदयनने कर्षी राज्ञी सौथी वधु प्रिय छे ? शा माटे ?

Who is the favourite Queen of King Udayan and why ?

(5) भास पोताना नाटकोमां 'प्रस्तावना'ने बढले कयो शब्द वापरे छे ?

Bhasa uses which word instead of 'Prastavana' in his plays ?

(6) 'आर्यपुत्रोऽपि नाम परकीयः संवृतः' – आ वाक्य कया अंकमां आवे छे ? अने ते कोना द्वारा केटली वखत बोलायुं छे ?

'आर्यपुत्रोऽपि नाम परकीयः संवृतः' – This sentence appears in which Act ? Who speaks and how many times it is spoken ?

(7) विदूषकना पात्रनी बे लाक्षशिक्षताओ जशावो.

Name two typical qualities of the character of Vidushaka.

(8) छट्ठा अंकमां वासवदत्तानी ओणख केवी रीते थाय छे ?

How is Vasavdutta recognized in sixth act ?

- (B) नीचेना शब्दोना जोडका जोडो : 6
Match the following columns :

(A)

(B)

(1) प्रोषितभतृका

(a) प्रतिहारि

(2) रुमण्वान

(b) पद्मावती

(3) विजया

(c) वासवदत्ता

(4) तपोवन

(d) टी. गणपति शास्त्री

(5) भासनाटकचक्रम्

(e) उदयनस्य अमात्यः

(6) दर्शकस्य भगिनी

(f) अतिथिजनस्य स्वगेहम्

